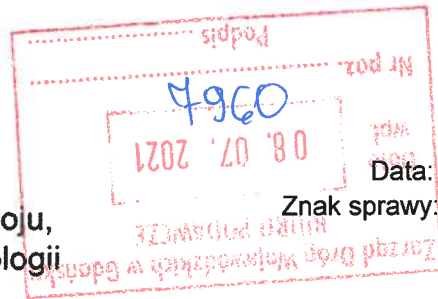

Ministerstwo
Rozwoju,
Pracy i Technologii

813 DB
1 egz. decyzji
przebiegać do
KW (na podstawie...)

Data: 29 czerwca 2021 r.

Znak sprawy: DLI-II.7621.10.2019.ML.18
(DLI-II.4621.51.2018.ML)

WUDIM

DECYZJA

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 735), zwanej dalej „kpa”, oraz art. 11g ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1363, z późn. zm.), zwanej dalej „specustawą drogową”, po rozpatrzeniu odwołania spółki Polskie Koleje Państwowe S.A. z siedzibą w Warszawie, reprezentowanej przez r.pr. Natalię Pałkowską, od decyzji Wojewody Pomorskiego nr 13zrid/2018/AZ z dnia 4 września 2018 r., znak: WI-III.7820.7.2018.AZ, o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej pn.: „Rozbudowa drogi wojewódzkiej 222 poprzez budowę chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej nr 222 na odcinku Bobowo-Jabłówko”,

I. Uchylam:

- w rozstrzygnięciu zaskarżonej decyzji, znajdujący się na stronie 1, w wierszu 17, licząc od dołu strony, zapis:

„225”,

- w rozstrzygnięciu zaskarżonej decyzji, znajdujące się na stronie 1, zapisy stanowiące dotychczasową treść pkt 1.2 i 1.3 zaskarżonej decyzji,
- w rozstrzygnięciu zaskarżonej decyzji, znajdujący się na stronie 4, w wierszu 14, licząc od dołu strony, zapis:

„225”,

- w rozstrzygnięciu zaskarżonej decyzji, znajdujący się na stronie 6, w wierszu 9-14, licząc od dołu strony, zapis:

„11. Ustalam obowiązek dokonania przebudowy istniejących sieci uzbrojenia terenu, innych dróg publicznych i zjazdów oraz zezwalam na wykonanie powyższego obowiązku na poniższych nieruchomościach:

Lp.	jednostka ewidencyjna	Obręb	Nr działki	Opis zajęcia
1.	221304_2 Bobowo	0001 Bobowo	233	- przebudowa drogi gminnej

- w rozstrzygnięciu zaskarżonej decyzji, znajdujący się na stronie 7 zapis stanowiący dotychczasową treść pkt 12 zaskarżonej decyzji,
- w rozstrzygnięciu zaskarżonej decyzji, znajdujący się na stronie 7, w wierszach 18-21, licząc od góry strony, zapis:

„b) Decyzja, której został nadany rygor natychmiastowej wykonalności, zobowiązuje do niezwłocznego wydania nieruchomości, opróżnienia lokali i innych pomieszczeń; uprawnia

do faktycznego objęcia nieruchomości przez właściwego zarządcę drogi oraz uprawnia do rozpoczęcia robót budowlanych;”

- rysunki nr 2.4 i nr 2.5 mapy przedstawiającej proponowany przebieg drogi, z zaznaczeniem terenu niezbędnego dla obiektów budowlanych oraz istniejące uzbrojenie terenu, stanowiącej załącznik nr 1 do zaskarżonej decyzji,
- rysunki nr 2.1 i nr 2.2 planu zagospodarowania terenu, stanowiące część projektu budowlanego, będącego załącznikiem nr 3 do zaskarżonej decyzji,
- stronę tytułową projektu budowlanego, stanowiącego załącznik nr 3 do zaskarżonej decyzji,

i orzekam w tym zakresie, poprzez:

- ustalenie, w rozstrzygnięciu zaskarżonej decyzji, w miejsce uchylenia, na stronie 1, w wierszu 17, licząc od dołu strony, nowego zapisu:

„**211/9** (211/6), **225/1** (225)”,

- ustalenie, w rozstrzygnięciu zaskarżonej decyzji, w miejsce uchylenia, na str. 1, zapisu stanowiącego nową treść pkt 1.2 zaskarżonej decyzji:

„1.2 działka objęta obowiązkiem przebudowy zjazdu:

województwo pomorskie, powiat starogardzki, gmina Bobowo, obręb 0001 Bobowo:
233”,

- ustalenie, w rozstrzygnięciu zaskarżonej decyzji, poprzez dodanie, na stronie 3, po pozycji 42 tabeli znajdującej się w pkt 2.1, dotyczącej zatwierdzenia podziału nieruchomości, zapisu stanowiącego nową treść pozycji nr 43 i nr 44 tej tabeli:

43.	221304_2 Bobowo	0001 Bobowo	225	225/1	225/2
44.	221304_2 Bobowo	0001 Bobowo	211/6	211/9	211/8, 211/10

- ustalenie, w rozstrzygnięciu zaskarżonej decyzji, w miejsce uchylenia, na stronie 4, w wierszu 14, licząc od dołu strony, nowego zapisu:

„**211/9** (211/6), **225/1** (225)”,

- ustalenie, w rozstrzygnięciu zaskarżonej decyzji, w miejsce uchylenia, na stronie 6, nowego zapisu:

„11. Ustalam obowiązek dokonania przebudowy zjazdu oraz zezwalam na wykonanie tego obowiązku na poniższej nieruchomości:

Lp.	jednostka ewidencyjna	Obręb	Nr działki	Opis zajęcia
1.	221304_2 Bobowo	0001 Bobowo	233	- przebudowa zjazdu

- ustalenie, w rozstrzygnięciu zaskarżonej decyzji, w miejsce uchylenia, na stronie 7, w wierszach 18-21, licząc od góry strony, nowego zapisu:

„b) Decyzja, której został nadany rygor natychmiastowej wykonalności, zobowiązuje do niezwłocznego wydania nieruchomości, opróżnienia lokali i innych pomieszczeń; uprawnia do faktycznego objęcia nieruchomości przez właściwego zarządcę drogi; uprawnia do rozpoczęcia robót budowlanych i uprawnia do wydania przez właściwy organ dziennika budowy.”,

- zatwierdzenie, w miejsce uchylecia, rysunków nr 2.4 i nr 2.5 mapy przedstawiającej proponowany przebieg drogi, z zaznaczeniem terenu niezbędnego dla obiektów budowlanych oraz istniejące uzbromienie terenu, stanowiących załączniki nr 1.1 i nr 1.2 do niniejszej decyzji,
- zatwierdzenie, w miejsce uchylecia, rysunków nr 2.1 i nr 2.2 planu zagospodarowania terenu, stanowiących załączniki nr 2.1 i nr 2.2 do niniejszej decyzji,
- zatwierdzenie, w miejsce uchylecia, strony tytułowej projektu budowlanego, stanowiącej załącznik nr 2.3 do niniejszej decyzji,
- zatwierdzenie mapy z projektem podziału działki nr 211/6 z obrębu 0001 Bobowo, stanowiącej załącznik nr 3 do niniejszej decyzji,
- zatwierdzenie mapy z projektem podziału działki nr 225, z obrębu 0001 Bobowo, składającej się z arkuszy nr 1(2) i nr 2(2), stanowiących załączniki nr 4.1 i nr 4.2 do niniejszej decyzji.

II. W pozostałej części zaskarżoną decyzję utrzymuję w mocy.

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 14 marca 2018 r., skorygowanym w trakcie prowadzonego postępowania, Zarząd Województwa Pomorskiego, zwany dalej „inwestorem”, reprezentowany przez Dyrektora Zarządu Dróg Wojewódzkich w Gdańsku Pana Grzegorza Stachowiaka, wystąpił do Wojewody Pomorskiego o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej pn.: „Budowa chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej nr 222 na odcinku Bobowo-Jabłówko”. Inwestor wniósł jednocześnie o nadanie decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności ze względu na interes społeczny.

Po przeprowadzeniu postępowania w sprawie ww. wniosku, Wojewoda Pomorski wydał w dniu 4 września 2018 r. decyzję nr 13zrid/2018/AZ, znak: WI-III.7820.7.2018.AZ, o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej pn.: „Rozbudowa drogi wojewódzkiej 222 poprzez budowę chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej nr 222 na odcinku Bobowo-Jabłówko”, zwaną dalej „decyzją Wojewody Pomorskiego” oraz nadał jej rygor natychmiastowej wykonalności.

Od *decyzji Wojewody Pomorskiego* odwołanie, za pośrednictwem organu pierwszej instancji, wniosła spółka Polskie Koleje Państwowe S.A. z siedzibą w Warszawie, zwana dalej „PKP S.A.”, reprezentowana przez r.pr. Natalię Pałkowską [pismo z dnia 28 września 2018 r. nadane w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 1041), zwanej dalej „ustawą Prawo pocztowe”, w dniu 3 października 2018 r.]. Odwołanie zostało wniesione w terminie. W odwołaniu skarżąca spółka podniosła zarzuty dotyczące *decyzji Wojewody Pomorskiego*.

Uwzględniając fakt, iż właściwym w przedmiotowej sprawie - stosownie do treści rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii (Dz. U. z 2020 r. poz. 1718) – jest obecnie Minister Rozwoju, Pracy i Technologii, zwany dalej „Ministrem”, stwierdzono, co następuje.

Kompetencje organu odwoławczego obejmują zarówno korygowanie wad prawnych decyzji organu I instancji, polegających na niewłaściwym zastosowaniu przepisu prawa materialnego, bądź postępowania administracyjnego, jak i wad polegających na niewłaściwej ocenie okoliczności faktycznych. Zgodnie z ogólnie przyjętą zasadą organy administracyjne powinny działać wnikliwie, prowadząc wyczerpujące postępowanie dowodowe w celu uzyskania prawdy obiektywnej, a fakty istotne dla podjęcia rozstrzygnięcia powinny zostać w miarę możliwości bezsprzecznie ustalone. Obowiązek ten wynika z art. 7 i 77 *kpa*. Dlatego też trafność rozstrzygnięcia w każdym indywidualnym przypadku wymaga szczegółowego zbadania i rozważenia wszelkich argumentów, które stanowiłyby podstawę

do przyjęcia określonego stanowiska. Wydając decyzję, organ zobowiązany jest do przestrzegania przepisów *kpa*, a przede wszystkim do podejmowania wszelkich kroków niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego.

Mając na uwadze powyższe, w trakcie przeprowadzonego postępowania odwoławczego *Minister* rozpatrzył ponownie wniosek *inwestora* o wydanie przedmiotowej decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, przeanalizował materiał dowodowy zgromadzony przez Wojewodę Pomorskiego, w tym zbadał poprawność postępowania organu pierwszej instancji oraz poprawność kończącej to postępowanie *decyzji Wojewody Pomorskiego*, jak również rozpoznał zarzuty podniesione względem tej decyzji.

Zgodnie z art. 11d ust. 1 pkt 1 *specustawy drogowej*, do wniosku załączono mapę w skali 1:500, na której przedstawiono proponowany przebieg inwestycji, z zaznaczeniem terenu niezbędnego dla obiektów budowlanych oraz istniejące uzbrojenie terenu. Ponadto, przedstawiono analizę powiązania drogi z innymi drogami publicznymi, dołączono mapy zawierające projekty podziałów nieruchomości, oraz określono zmiany w dotychczasowej infrastrukturze zagospodarowania terenu, określono nieruchomości lub ich części, które planowane są do przejęcia na rzecz Województwa Pomorskiego, oraz określono nieruchomość z której korzystanie będzie ograniczone.

Zgodnie z art. 11d ust. 1 pkt 5 *specustawy drogowej*, do wniosku o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej *inwestor* dołączył projekt budowlany wraz z opiniami, uzgodnieniami, pozwoleniami oraz dokumentami wymaganymi przepisami szczególnymi. Wskazać również trzeba, iż w dniu 19 września 2020 r. weszła w życie ustawa z dnia 13 lutego 2020 r. o zmianie ustawy *Prawo budowlane* oraz niektórych innych ustaw (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 471), zwana dalej „*ustawą nowelizującą*”. Jednocześnie wydane zostało rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 11 września 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1609). Zgodnie z § 25 tego rozporządzenia, uchylone zostało dotychczasowe rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1935), zwane dalej „*rozporządzeniem w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego*”.

Jednakże, zgodnie z art. 25 *ustawy nowelizującej*, do spraw uregulowanych ustawą zmienianą w art. 1, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, przepisy ustawy zmienianej w art. 1 stosuje się w brzmieniu dotychczasowym. Tym samym, zgodnie z ww. przepisem, przedmiotowa sprawa podlega rozpatrzeniu w oparciu o przepisy ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - *Prawo budowlane* (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1333, z późn. zm.), zwanej dalej „*ustawą Prawo budowlane*”, w brzmieniu dotychczas obowiązującym, a także w oparciu o przepisy *rozporządzenia w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego*. Projekt został wykonany i sprawdzony przez osoby spełniające warunki, o których mowa w art. 12 ust. 7 *ustawy Prawo budowlane*. Zgodnie z art. 20 ust. 4 tej ustawy, do projektu dołączono oświadczenia projektantów i sprawdzających o sporządzeniu projektu zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej.

Po dokonaniu analizy przedłożonego przez *inwestora* projektu budowlanego, organ odwoławczy stwierdził, że spełnia on wymagania określone w art. 34 ust. 2 i ust. 3 *ustawy Prawo budowlane* oraz w *rozporządzeniu w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego*. *Inwestor* dołączył wymagane opinie, o których mowa w art. 11b ust. 1 oraz art. 11d ust. 1 pkt 8 *specustawy drogowej*.

Analizując złożony przez *inwestora* wniosek o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację przedmiotowej inwestycji drogowej organ odwoławczy uznał, że zawiera on elementy wskazane w art. 11b oraz art. 11d ust. 1 *specustawy drogowej*.

Następnie organ odwoławczy poddał kontroli przeprowadzone przez Wojewodę Pomorskiego postępowanie w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację ww. przedsięwzięcia i stwierdził, co następuje.

W ocenie organu II instancji, Wojewoda Pomorski poinformował strony o wszczętym postępowaniu, podał jego podstawę prawną, poinformował strony o możliwości zapoznania się z aktami sprawy, a także o miejscu, w którym strony mogą zapoznać się z tą dokumentacją, a zatem należycie i wyczerpująco poinformował strony o okolicznościach faktycznych i prawnych, będących przedmiotem postępowania administracyjnego, które mogły mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków.

Wojewoda Pomorski pismem z dnia 6 lipca 2018 r., znak: WI-III.7820.7.2018.AZ-a, zawiadomił wnioskodawcę oraz właścicieli i użytkowników wieczystych nieruchomości objętych wnioskiem o wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację przedmiotowej inwestycji, wysyłając zawiadomienia na adresy wskazane w katastrze nieruchomości. Pozostałe strony postępowania zostały poinformowane o powyższym w drodze obwieszczeń. W przedmiotowym obwieszczeniu i zawiadomieniu organ I instancji poinformował strony o terminie i miejscu, w którym strony mogą zapoznać się z aktami sprawy. W toku postępowania przed Wojewodą Pomorskim strony postępowania nie wniosły uwag i zastrzeżeń.

Uznając, że zebrany w sprawie materiał dowodowy pozwala na wydanie rozstrzygnięcia, Wojewoda Pomorski wydał w dniu 4 września 2018 r. decyzję nr 13zrid/2018/AZ, o zezwoleniu na realizację ww. inwestycji drogowej. Nadając decyzji rygor natychmiastowej wykonalności, Wojewoda Pomorski podzielił argumenty przedstawione przez *inwestora*.

Zgodnie z art. 11f ust. 3 *specustawy drogowej*, Wojewoda Pomorski doręczył ww. decyzję wnioskodawcy oraz zawiadomił o jej wydaniu pozostałe strony w drodze obwieszczeń. Dotychczasowych właścicieli i użytkowników wieczystych nieruchomości objętych *decyzją Wojewody Pomorskiego* organ I instancji poinformował o wydaniu decyzji w drodze zawiadomienia z dnia 6 września 2018 r., znak: WI-III.7820.7.2018.AZ-g, wysłanego na adres wskazany w katastrze nieruchomości. W zawiadomieniu oraz w obwieszczeniu zamieszczono, zgodnie z art. 11f ust. 4 *specustawy drogowej*, informację o miejscu, w którym strony mogą zapoznać się z treścią decyzji.

Kontrolowana *decyzja Wojewody Pomorskiego* (z zastrzeżeniem uchybień, o którym będzie mowa w dalszej części niniejszej decyzji) czyni zadość wymogom przedstawionym w art. 11f ust. 1 *specustawy drogowej*. Zaskarżona *decyzja Wojewody Pomorskiego* określa również termin wydania nieruchomości, o którym mowa w art. 16 ust. 2 *specustawy drogowej*. Pozytywnie także należy ocenić określenie przez Wojewodę Pomorskiego – biorąc pod uwagę dyspozycję art. 16 ust. 2 *specustawy drogowej* – ww. terminu na 120 dzień od dnia uzyskania waloru ostateczności decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (jeden z najkrótszych dopuszczalnych terminów). Organ zobowiązany był bowiem tak uczynić wobec uzasadnionego wystąpienia przez *inwestora* o nadanie decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności.

Po zapoznaniu się ze zgromadzonym materiałem dowodowym organ II instancji stwierdził, iż wydana decyzja wymaga dokonania korekty merytoryczno-reformacyjnej. Należy zauważyć, iż przepisy art. 138 § 1 pkt 2 *kpa* umożliwiają organowi odwoławczemu korektę zaskarżonej decyzji przez jej uchylenie i orzeczenie w tym zakresie co do istoty sprawy.

Wyjaśnić należy, iż zgodnie z art. 1 ust. 1 *specustawy drogowej*, akt ten określa zasady i warunki przygotowania inwestycji w zakresie dróg publicznych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 470), zwanej dalej „*ustawą o drogach publicznych*”, nie zaś jakichkolwiek dróg. Na tle wykładni wskazanego przepisu w orzecznictwie sądów administracyjnych ukształtowało się stanowisko, że uproszczone zasady i procedury przygotowania i realizacji inwestycji drogowych, przewidziane w *specustawie drogowej*, mają zastosowanie do inwestycji mających na celu budowę/przebudowę dróg innych niż drogi wewnętrzne, w rozumieniu *ustawy o drogach publicznych* (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 26 września 2018 r. sygn. akt VII SA/Wa 1649/18, opubl. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

Zgodnie z art. 11f ust. 1 pkt 8 lit. g, i, j *specustawy drogowej*, decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej zawiera w razie potrzeby ustalenia dotyczące określenia obowiązku budowy lub przebudowy innych dróg publicznych, ograniczeń w korzystaniu z nieruchomości dla realizacji takiego obowiązku, jak również dotyczące zezwolenia na jego wykonanie.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, zauważyć należy, iż w piśmie z dnia 8 czerwca 2018 r., znak: WUDIM.421.6.2015.AC (złożonym na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego) *inwestor* wskazał, iż roboty budowlane na działce nr 233, z obrębu 0001 Bobowo, zostaną zrealizowane w ramach przebudowy skrzyżowania z ulicą Leśną – droga gminna wewnętrzna. Natomiast w pkt 11 *decyzji Wojewody Pomorskiego* wskazano, iż droga zlokalizowana na ww. działce nr 233, stanowi drogę gminną mającą ulec przebudowie w ramach przedmiotowej inwestycji. Ze zgromadzonego w przedmiotowej sprawie materiału dowodowego nie wynikało, czy przedmiotowa działka o nr ew. 233, z obrębu 0001 Bobowo, posiada status drogi publicznej.

W piśmie z dnia 4 grudnia 2018 r., znak: WN.4223.14.2018.MJ, *inwestor* wyjaśnił, iż droga zlokalizowana na ww. działce nr 233 nie posiada statusu drogi publicznej i stanowi drogę wewnętrzną. Natomiast w piśmie z dnia 14 stycznia 2019 r., znak: WN.4223.14.2018.MJ, *inwestor* wskazał, iż ww. działka nr 233 została przeznaczona do przebudowy zjazdu. Na taki zakres prac zezwalają przepisy art. 11f ust. 1 pkt 8 lit. h, i, j *specustawy drogowej*.

Co więcej, analizując zaskarżoną decyzję *Minister* stwierdził, iż nazwy pkt 1.2 i 11 kontrolowanej decyzji nie odpowiadają stanowi faktycznemu niniejszej sprawy, bowiem wskazują na obowiązek budowy lub przebudowy sieci uzbrojenia terenu, urządzeń wodnych lub urządzeń melioracji wodnych szczegółowych, innych dróg publicznych oraz zjazdów, natomiast w niniejszej sprawie mamy do czynienia jedynie z obowiązkiem przebudowy zjazdu na ww. działce nr 233.

Dalej zauważyć należy, iż zgodnie z przepisami *specustawy drogowej*, przedsięwzięcie, jakim jest inwestycja w zakresie dróg publicznych, może być realizowane wyłącznie ze wskazaniem terenu niezbędnego dla obiektów budowlanych. Na gruncie *specustawy drogowej* linie rozgraniczające teren inwestycji powinny obejmować teren, który przeznaczony jest pod projektowaną inwestycję drogową. Zakres zajęcia tego terenu wynika z kolei z projektu budowlanego, który jest niezbędnym elementem wniosku o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, a następnie stanowi integralną część tej decyzji, jako jeden z załączników.

W konsekwencji inwestor nie może pozyskiwać więcej terenu pod realizację inwestycji niż ten, który jest niezbędnym. Zajęcie każdej z działek, czy to częściowe, czy w całości musi być uzasadnione.

Organ odwoławczy, dokonując kontroli zgodności z prawem przedstawionego przez *inwestora* wniosku, ma na uwadze konieczność dokonania kontroli zakresu ingerencji w prawa majątkowe stron postępowania również pod kątem zachowania konstytucyjnej zasady proporcjonalności (art. 31 ust. 3 Konstytucji RP) oraz płynących z niej zasad przydatności, konieczności oraz zakazu nadmiernej ingerencji. Zdaniem *Ministra* konieczna jest merytoryczna kontrola zasadności ingerencji w prawo własności przy realizacji inwestycji. *Minister* stoi na stanowisku, iż organ administracji publicznej ma obowiązek badania zasadności zakresu przejęcia nieruchomości pod inwestycję.

W ocenie *Ministra*, koncepcja merytorycznej kontroli zasadności ingerencji w prawo własności przy realizacji inwestycji nie pozostaje w sprzeczności z dominującą w judykaturze tezą, że organ administracji, orzekający o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, jest związany wnioskiem inwestora. Wynika stąd jednak jedynie to, że nie może orzec o lokalizacji odmiennie niż wskazano we wniosku. Nie oznacza natomiast, że - o ile organ uzna określoną ingerencję w prawo własności za nieusprawiedliwioną lub szerszą niż wynika to z przyjętych rozwiązań projektowych, a inwestor nie wyrazi zgody na zmianę koncepcji - nie jest on obowiązany wydać decyzji odmownej. Ta weryfikacja nie może mieć jednak na celu samej kontroli zasadności poszczególnych rozwiązań wskazanych we wniosku, ale ma na celu zbadanie niezbędności zajęcia terenu danej nieruchomości do realizacji ogólnego celu przedsięwzięcia drogowego.

Zamieszczenie w *specustawie drogowej* pewnego rodzaju szczególnych uregulowań nie czyni uprawnionym domniemania, jakoby wolą prawodawcy było generalnie całkowite wyłączenie realnej kontroli zasadności konkretnych wyłączeń, dokonywanych w określonych granicach w ramach tego aktu normatywnego.

Za takim rozumieniem zakresu postępowania w przedmiocie zezwolenia na realizację inwestycji drogowej, przemawia w szczególności zasada dokonywania prokonstytucyjnej wykładni regulacji, także rangi ustawowej. Zasada bezpośredniego stosowania Konstytucji RP (art. 8 ust. 2) nie pozwala pominąć treści normatywnej jej art. 21 ust. 2. Niepodobna zaś przyjąć fikcji prawnej, jakoby każda propozycja ingerencji w prawa własności, wynikająca z projektów rozwiązań przedłożonych przez inwestora musiała być *ex lege*, z woli prawodawcy, traktowana, jako podyktowana „interesem publicznym”. Oznaczałoby to w istocie wyjęcie spod kontroli - w ramach procedur administracyjnych (w trybie odwoławczym), a potem sądowym (w postępowaniu sądownoadministracyjnym) - legalności działań ingerujących w istotną, chronioną konstytucyjnie sferę praw (w tym przypadku prawo własności).

Stosownie do art. 12 ust. 4 *specustawy drogowej*, nieruchomości lub ich części, o których mowa w art. 11f ust. 1 pkt 6 *specustawy drogowej* stają się z mocy prawa własnością Skarbu Państwa w odniesieniu do dróg krajowych lub własnością odpowiednich jednostek samorządu terytorialnego w odniesieniu do dróg wojewódzkich, powiatowych lub gminnych. Zauważyć należy, iż przedmiotowa inwestycja

drogowa dotyczy rozbudowy drogi wojewódzkiej nr 222. Skutkiem tego, własność nieruchomości niezbędnych do realizacji przedmiotowej inwestycji drogowej przechodzi z mocy prawa na rzecz Województwa Pomorskiego.

Powyższy skutek nie następuje jedynie w sytuacji, gdy dany podmiot, tj. Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego jest już właścicielem nieruchomości, o których mowa w art. 11f ust. 1 pkt 6 *specustawy drogowej*. W przeciwnym razie koniecznym jest określenie zakresu terytorialnego przedsięwzięcia poprzez objęcie liniami rozgraniczającymi niezbędnej części nieruchomości, która nie stanowi własności Skarbu Państwa lub właściwej jednostki samorządu terytorialnego, oraz dokonanie jej podziału, zgodnie z art. 12 ust. 2 *specustawy drogowej*.

Ponadto, w myśl art. 20 ust. 3 *specustawy drogowej* Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad albo właściwy zarząd drogi otrzymują z mocy prawa, nieodpłatnie, w trwały zarząd odpowiednio nieruchomości nabyte na własność Skarbu Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego na cele budowy dróg, z dniem, w którym decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej stała się ostateczna.

Zatwierdzenie podziałów nieruchomości decyzją o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, wydawaną na podstawie *specustawy drogowej* jest uzależnione od woli inwestora jedynie o tyle, o ile inwestor w składanym wniosku decyduje o przebiegu drogi poprzez wskazanie terenu niezbędnego dla realizacji inwestycji poprzez przedłożenie mapy, o której mowa w art. 11d ust. 1 pkt 1 *specustawy drogowej*. Liniami rozgraniczającymi teren inwestycji objąć można jedynie teren niezbędny dla realizacji planowanej inwestycji drogowej.

Zgodnie z wnioskiem *inwestora* działka nr 225, z obrębu 0001 Bobowo, została w całości przeznaczona pod przedmiotową inwestycję drogową. Z projektu budowlanego zatwierdzonego *decyzją Wojewody Pomorskiego* wynika jednak, iż przedmiotowe zamierzenie drogowe obejmuje jedynie części tej działki, co znalazło również odzwierciedlenie w załączniku nr 1 do *decyzji Wojewody Pomorskiego*. Powyższego faktu nie odzwierciedlają niestety ani rozstrzygnięcie *decyzji Wojewody Pomorskiego*, ani też linie rozgraniczające teren przedmiotowej inwestycji, opisane na mapie w skali 1:500, stanowiącej załącznik nr 1 do *decyzji Wojewody Pomorskiego*.

Tymczasem w aktach przedmiotowej sprawy brak jest dokumentów potwierdzających przysługujące Województwu Pomorskiemu - prawo własności, w stosunku do ww. działki nr 225. Z akt przedmiotowej sprawy wynika bowiem, iż ww. działka nr 225 jest własnością Skarbu Państwa w trwałym Zarządzie Dyrekcji Okręgowej Dróg Publicznych.

Wyjaśnić należy, iż dokonanie podziału ww. działki nr 225, zgodnie z liniami rozgraniczającymi teren inwestycji jest konieczne z uwagi na skutki, jakie wynikają z art. 12 ust. 4 i art. z art. 20 ust. 3 *specustawy drogowej*. Województwo Pomorskie nie może stać się z mocy prawa, z dniem w którym decyzja o zezwoleniu na realizację ww. inwestycji stanie się ostateczna, właścicielem całej ww. działki nr 225, gdyż jedynie jej część, jako niezbędna dla planowanych obiektów budowlanych w ramach realizacji ww. inwestycji, znajduje się w liniach rozgraniczających teren inwestycji. Natomiast właściwy zarząd drogi, w niniejszej sprawie Zarząd Dróg Wojewódzkich w Gdańsku, nie może otrzymać z mocy prawa, z dniem w którym decyzja o zezwoleniu na realizację ww. inwestycji stanie się ostateczna, w trwały zarząd ww. działki w całości, gdyż jedynie jej część jest niezbędna dla obiektów budowlanych planowanych do realizacji w ramach ww. inwestycji.

Zachodziła zatem konieczność prawidłowego określenia linii rozgraniczających teren przedmiotowej inwestycji, co nastąpić powinno poprzez przeprowadzenie linii rozgraniczającej teren inwestycji drogowej przez ww. działkę nr 225, w miejscu oznaczonym jako „KONIEC ROZBUDOWY DROGI WOJ. NR 222 km 53+130”. Konsekwencją powyższego będzie dokonanie jej podziału w miejscu wyznaczonym linią rozgraniczającą teren inwestycji, stosownie do treści art. 12 ust. 2 *specustawy drogowej*.

Wobec powyższego, w pismach z dnia 20 lutego 2019 r., znak: DLI-II.4621.51.2018.ML.5 i z dnia 10 grudnia 2019 r., znak: DLI-II.4621.51.2018.ML.9, organ odwoławczy wezwał *inwestora* do przedłożenia, w odpowiedniej ilości egzemplarzy, dokumentacji projektowej i podziałowej, uwzględniającej konieczność wyeliminowania wskazanych powyżej uchybień odnośnie ww. działki nr 225. *Inwestor* w trakcie trwania postępowania odwoławczego przedłożył żądane dokumenty.

Ponadto, analizując zaskarżoną decyzją *Minister* stwierdził, iż Wojewoda Pomorski wymieniając w pkt 14b, na stronie 7 zaskarżonej decyzji, skutki nadania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej rygoru natychmiastowej, pominął, iż decyzja o nadanym rygorze natychmiastowej wykonalności uprawnia również do wydania przez właściwy organ dziennika budowy. Zgodnie natomiast z art. 17 ust. 3 pkt 2-5 *specustawy drogowej*, decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, której został nadany rygor natychmiastowej wykonalności, zobowiązuje do niezwłocznego wydania nieruchomości, opróżnienia lokali i innych pomieszczeń (pkt 2), uprawnia do faktycznego objęcia nieruchomości w posiadanie przez właściwego zarządcę drogi (pkt 3), uprawnia do rozpoczęcia robót budowlanych (pkt 4) i uprawnia do wydania przez właściwy organ dziennika budowy [pkt 5 dodany do ust. 3 art. 17 ustawą nowelizującą z dnia 5 sierpnia 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1590), która weszła w życie 27 października 2015 r.]

Konsekwencją opisanych powyżej okoliczności zaistniałych w toku postępowania odwoławczego w sprawie *decyzji Wojewody Pomorskiego*, stwierdzonych błędów w zaskarżonej decyzji oraz w załącznikach graficznych do niej, jak i przedłożonych przez *inwestora* skorygowanych materiałów projektowych i podziałowych, są - dokonane na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 *kpa* - zmiany, szczegółowo określone w punkcie I niniejszej decyzji. *Minister* dokonał odpowiednich zmian w rozstrzygnięciu *decyzji Wojewody Pomorskiego*, jak i w załącznikach graficznych do tej decyzji, w zakresie wynikającym z konieczności zatwierdzenia podziału ww. działki nr 225. *Minister* skorygował także zapisy *decyzji Wojewody Pomorskiego* dotyczące ww. działki nr 233, poprzez wskazanie, iż działka ta jest niezbędną dla wykonania obowiązku polegającego na przebudowie zjazdu, jak również uwzględnił, iż decyzja o nadanym rygorze natychmiastowej wykonalności uprawnia także do wydania przez właściwy organ dziennika.

O powodach zmiany *decyzji Wojewody Pomorskiego* i części załączników graficznych do zaskarżonej decyzji, wywołanych odwołaniem *PKP S.A.*, będzie mowa w dalszej części uzasadnienia niniejszej decyzji.

Odnosząc się następnie do odwołania *PKP S.A.*, uzupełnionego pismem z dnia 14 stycznia 2019 r., *Minister* stwierdził, co następuje.

Za zasadny należy uznać zarzut *PKP S.A.* dotyczący zastosowania art. 20a ust. 1 *specustawy drogowej* do działki nr 211/5, z obrębu 0001 Bobowo, w sytuacji gdy działka ta nie stanowi terenu linii kolejowej. Łączy się to z zarzutami naruszenia procedury administracyjnej w zakresie należytego wyjaśnienia sprawy w tym zakresie.

W pkt 1.3 i 12 *decyzji Wojewody Pomorskiego* ww. działka nr 211/5 została wymieniona jako działka stanowiąca teren linii kolejowej, podlegająca nieodpłatnemu zajęciu na czas realizacji inwestycji, ze względu na konieczność przejścia inwestycji przez teren linii kolejowej.

Wskazać należy, iż art. 20a ust. 1 *specustawy drogowej* stanowi, że w przypadku gdy inwestycja drogowa wymaga przejścia przez tereny wód płynących bądź tereny linii kolejowej, właściwy zarządca drogi jest uprawniony do nieodpłatnego zajęcia tego terenu na czas realizacji tej inwestycji. Ustawodawca w art. 20a ust. 1 *specustawy drogowej* ustanowił jednolity oraz prosty w swojej konstrukcji sposób umożliwiający zajęcie terenu linii kolejowej przy jednoczesnym potwierdzeniu wynikającego z prawa cywilnego prawa do odszkodowania za wynikłe z zajęcia tego terenu szkody. Zauważyć przy tym należy, iż art. 20a *specustawy drogowej*, traktowany jest jako przepis szczególny regulujący sposób zajmowania terenów linii kolejowej, jeżeli zajęcie to spowodowane jest budową/rozbudową drogi publicznej także w tych obszarach, co wynika z decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej.

Z treści wyżej wymienionej regulacji wyraźnie wynika, że norma ta znajdzie zastosowanie jedynie do terenów linii kolejowych, nie zaś do terenów kolejowych. W świetle tego, brak jest uzasadnienia, aby ww. art. 20a *specustawy drogowej*, stosować w odniesieniu do innych terenów, niż stanowiących linie kolejowe.

Specustawa drogowa posługując się pojęciem „terenów linii kolejowej”, nie definiuje tego pojęcia. Stąd, kierując się regułami wykładni systemowej mającymi na celu zapewnienie spójności systemu prawnego, należy odwołać się do definicji pojęcia „linii kolejowej” zawartego w ustawie kompleksowo regulującej kwestie związane z infrastrukturą kolejową i ruchem kolejowym, czyli do ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1043), zwanej dalej „ustawą o transporcie kolejowym”.

Pod pojęciem linii kolejowej należy rozumieć wyznaczoną przez zarządcę infrastruktury drogę kolejową przystosowaną do prowadzenia ruchu pociągów (art. 4 pkt 2 *ustawy o transporcie kolejowym*). Droga kolejowa to z kolei tor kolejowy albo tory kolejowe wraz z elementami wymienionymi w pkt 2-12 załącznika nr 1 do *ustawy o transporcie kolejowym*, o ile są z nimi funkcjonalnie połączone, niezależnie od tego, czy zarządza nimi ten sam podmiot (art. 4 pkt 1a *ustawy o transporcie kolejowym*).

Zwrócić należy uwagę, że samo oznaczenie w ewidencji gruntów i budynków ww. działki nr 211/5 symbolem „Tk” nie jest wystarczająco miarodajne do uznania danego obszaru, za teren linii kolejowej, ponieważ takie sklasyfikowanie użytku gruntowego wskazuje ogólnie na teren kolejowy, do którego zalicza się grunty zajęte pod budowle i inne urządzenia przeznaczone do wykonywania i obsługi ruchu kolejowego, jak torowiska kolejowe, ale i stacje, magazyny, bocznice kolejowe [por. § 68 ust. 3 pkt 7 lit. b rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. z 2019 r. poz. 393, z późn. zm.) w związku z załącznikiem nr 6 (pn. Zaliczanie gruntów do poszczególnych użytków gruntowych) do tego rozporządzenia (Lp. 19)]. Oznaczenie gruntu symbolem „Tk” dotyczy więc nie tylko gruntów zajętych pod linie kolejowe, ale również innych gruntów i dlatego nie może przesądzać o zakwalifikowaniu danego użytku gruntowego jako terenu linii kolejowej.

Z odwołania PKP S.A. i załączonych do tego odwołania dokumentów wynika, iż ww. działka nr 211/5 nie stanowi terenów linii kolejowej. Przebiegająca dawniej przez wyżej wymienioną działkę linia kolejowa nr 243 Skórcz - Starogard Gdański uległa bowiem likwidacji na mocy zarządzenia spółki PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. oraz decyzji Ministra Infrastruktury z dnia 7 września 2005 r. W następstwie zatem już samych wyżej wymienionych rozstrzygnięć doszło do likwidacji wyżej wymienionego odcinka linii kolejowej w rozumieniu *ustawy o transporcie kolejowym*, zaś na mocy uchwały nr 429 Zarządu PKP S.A. z dnia 15 lipca 2015 r. dokonano likwidacji znajdującej się na ww. działce nr 211/5 nawierzchni torowej wraz z podtorzem, co dodatkowo wyklucza, aby w dniu wydania zaskarżonej decyzji istniała na przedmiotowej działce linia kolejowa.

Brak linii kolejowej na ww. działce potwierdza także treść załącznika do decyzji nr 14 Ministra Infrastruktury z dnia 18 września 2020 r. w sprawie ustalenia terenów zamkniętych, przez które przebiegają linie kolejowe (Dz. Urz. Min. Inf. poz. 38, z późn. zm.2). Załącznik do tej decyzji zawiera wykaz działek ewidencyjnych zajętych pod linie kolejowe. W wykazie tym nie figuruje ww. działka nr 211/5. Zauważyć przy tym należy, iż rzeczona działka nie była także już ujęta w załączniku do uchylonej decyzji nr 3 Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 24 marca 2014 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych (obowiązującej w dniu wydania *decyzji Wojewody Pomorskiego*).

Wobec powyższego, ww. działka nr 211/5, nie stanowi terenów linii kolejowej, a zatem w ramach przedmiotowej inwestycji drogowej nie może podlegać nieodpłatnemu zajęciu na podstawie art. 20a *specustawy drogowej*. Jednocześnie wyjaśnić należy, iż w piśmie z dnia 4 grudnia 2018 r., znak: WN.4223.14.2018.MJ, *inwestor* odnosząc się do odwołania PKP S.A., wskazał, iż nie kwestionuje podniesionych w odwołaniu zarzutów i z tego powodu wniósł o zmianę *decyzji Wojewody Pomorskiego* w zakresie ww. działki nr 211/5.

Zachodziła zatem konieczność objęcia liniami rozgraniczającymi teren inwestycji części ww. działki nr 211/5, w zakresie niezbędnym dla przedmiotowej inwestycji drogowej. Konsekwencją powyższego będzie dokonanie jej podziału w miejscu wyznaczonym linią rozgraniczającą teren inwestycji, stosownie do treści art. 12 ust. 2 *specustawy drogowej*. Z powyższych względów, w pismach z dnia 20 lutego 2019 r., znak: DLI-II.4621.51.2018.ML.5 i z dnia 10 grudnia 2019 r., znak: DLI-II.4621.51.2018.ML.9, organ odwoławczy wezwał *inwestora* do przedłożenia, w odpowiedniej ilości egzemplarzy, dokumentacji projektowej i podziałowej, uwzględniającej konieczność objęcia liniami rozgraniczającymi teren inwestycji ww. działki nr 211/5.

W piśmie z dnia 6 listopada 2019 r., znak: WUDiM.4300.09.2018.IM, *inwestor* poinformował, iż ww. działka nr 211/5, została wcześniej podzielona przez inny podmiot. Wskutek tego podziału powstała działka nr 211/6, której podziału na działki nr: 211/8, 211/9 i 211/10, dokonał geodeta działający na zlecenie *inwestora*. *Inwestor* w trakcie trwania postępowania odwoławczego, przedłożył żądane dokumenty podziałowe i projektowe dotyczące obecnie działki nr 211/6.

Minister uzyskał materiał dowodowy pozwalający na dokonanie korekty reformatoryjnej *decyzji Wojewody Pomorskiego* w części dotyczącej ww. działki nr 211/5 i orzeczenie w tym zakresie co do

istoty sprawy. *Minister* dokonał odpowiednich zmian w rozstrzygnięciu zaskarżonej decyzji, po pierwsze, wynikających z konieczności usunięcia z zaskarżonej decyzji zapisów określających, iż ww. działka nr 211/5 (stary numer działki), objęta jest dyspozycją art. 20a *specustawy drogowej*, a po drugie, wynikających z konieczności objęcia ww. działki nr 211/6 (nowy numer działki) liniami rozgraniczającymi teren i w konsekwencji zatwierdzenia jej podziału i wskazania, iż wydzielona jej część (tj. działka nr 211/9), przechodzi z mocy prawa na własność Wojewoda Pomorskiego, z dniem w która decyzja o zezwoleniu na realizację przedmiotowej inwestycji drogowej stanie się ostateczna. Konsekwencją tego musiała być także zmiana części załączników graficznych do *decyzji Wojewody Pomorskiego*.

Organ odwoławczy dokonując rozstrzygnięć, o których w pkt I przedmiotowej decyzji, uznał, że nie naruszają one zasady dwuinstancyjności postępowania, o której mowa w art. 15 *kpa*. Badając zgodność z prawem pozostałej części zaskarżonej decyzji, organ odwoławczy stwierdził, że czyni ona zadość innym wymogom *specustawy drogowej* oraz, że brak było podstaw do zakwestionowania decyzji poza częścią uchyloną i orzeczoną w niniejszej decyzji.

Podsumowując, organ odwoławczy uznał, że przebieg planowanej inwestycji został ustalony prawidłowo. Organ uznał racje przemawiające za ustaloną lokalizacją, które przedstawił *inwestor* w dokumentacji przedłożonej w trakcie postępowania w sprawie wydania zezwolenia na realizację przedmiotowej inwestycji. Stwierdzić należy także, że zarówno wniosek *inwestora*, postępowanie przeprowadzone przez organ I instancji, jak i zaskarżona *decyzja Wojewody Pomorskiego* - poza częścią uchyloną niniejszą decyzją - nie naruszają prawa, a wniesione odwołanie zasługiwało na uwzględnienie, wobec czego orzeczono jak w rozstrzygnięciu.

Niniejsza decyzja jest ostateczna.

Na decyzję, na podstawie art. 53 § 1 i art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325, z późn. zm.), zwanej dalej „*ppsa*”, przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, wnoszona za pośrednictwem Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii, w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji.

Jednocześnie informuję, że do skargi należy załączyć dowód uiszczenia wpisu od wniesienia skargi w kwocie 500 zł, płatnego w kasie sądu lub na rachunek bankowy sądu wskazany w publikatorze teleinformatycznym – Biuletynie Informacji Publicznej sądu (<http://bip.warszawa.wsa.gov.pl>). Strony mogą ubiegać się o przyznanie prawa pomocy, polegającego na zwolnieniu z kosztów sądowych oraz ustanowieniu adwokata lub radcy prawnego. Szczegółowe zasady dotyczące przyznawania prawa pomocy uregulowane są w art. 243-262 *ppsa*.

Załączniki:

- Nr 1.1-1.2** - rysunki nr 2.4 i nr 2.5 mapy przedstawiającej proponowany przebieg drogi, z zaznaczeniem terenu niezbędnego dla obiektów budowlanych oraz istniejące uzbrojenie terenu,
- Nr 2.1-2.2** - rysunki nr 2.1 i nr 2.2 planu zagospodarowania terenu,
- Nr 2.3** - strona tytułowa projektu budowlanego,
- Nr 3** - mapa z projektem podziału działki nr 211/6 z obrębem 0001 Bobowo,
- Nr 4.1-4.2** - mapa z projektem podziału działki nr 225, z obrębem 0001 Bobowo, składająca się z arkuszy 1(2) i 2(2).

MINISTER ROZWOJU, PRACY I TECHNOLOGII
z up.

Magdalena Słysz
Zastępca Dyrektora
Departamentu Lokalizacji Inwestycji

Otrzymują (wraz z załącznikami):

1. Wojewoda Pomorski
(w tym za pośrednictwem platformy ePUAP)
- ② Pan Grzegorz Stachowiak
Dyrektor Zarządu Dróg Wojewódzkich w Gdańsku
pełnomocnik Zarządu Województwa Pomorskiego
(3 egz. decyzji, w tym 1 egz. z kompletem załączników, m.in. w celu wprowadzenia zmian w ewidencji gruntów i budynków oraz w księgach wieczystych),
3. A/a.

Otrzymuje (bez załączników):

1. r.pr. Natalia Pałkowska
pełnomocnik Polskich Kolei Państwowych S.A. z siedzibą w Warszawie

Otrzymuje (wraz z załącznikami Nr 2.1 – 2.3):

1. Pomorski Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego.

Do wiadomości (bez załączników):

1. Starosta Starogardzki
wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej
(za pośrednictwem platformy ePUAP)
2. Sąd Rejonowy w Starogardzie Gdańskim
V Wydział Ksiąg Wieczystych
3. Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku
Wydział Nieruchomości i Skarbu Państwa
(za pośrednictwem platformy ePUAP)
4. Urząd Gminy Bobowo
(za pośrednictwem platformy ePUAP)